

Oslo tingrett
Postboks 8023 Dep
0030 Oslo

Oslo, 07. juli 2015

Prosesskrift til Oslo tingrett

Sak nr: 13-103486TVI-OTIR/07

Saksøker: Advokatfirmaet Østberg AS
Postboks 7047 St. Olavs plass
0130 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Krisitan Voie Danielsen
Advokatfirmaet Hulaas AS
Postboks 6488 Etterstad
0606 Oslo

Saksøkt: Turid Heidi Dammann
Movassbakken 3
0891 Oslo

---o000o---

1 Prosessuelt

Nedenfor følger påstandsgrunnlag som er nødvendige for en motregningsinnsigelse, og således ikke kan avskjæres.

2 Bakgrunn

Jeg viser til den redegjørelse for sakens historikk som finnes i tilsvaret. Jeg supplerer her med opplysning om historikken av betydning for å forstå påstandsgrunnlaget.

Da Rein Dammann (heretter RD) stevnet Villmarksleiren ANS, tok jeg til motmæle med bistand fra adv. Heidi Bache-Wiig. Imidlertid leverte Bache-Wiig tilsvaret for sent, og tingretten avsa fraværdsdom i overensstemmelse med RDs påstand. Jeg søkte da bistand hos adv. Thom-Kåre Granli, som påtok seg å anke fraværdsdommen. Denne ble opphevet etter behandling i Høyesterett, og hovedsøksmålet og motsøksmålet – heretter kalt leirsaken til forskjell fra den foreliggende sak – fortsatte for tingretten.

Ettersom adv. Granli hadde fått en ny jobb ved Universitetet i Oslo, hadde han ikke anledning til å prosedere saken videre. Adv. Granli kontaktet adv. Østberg som var en bekjent/venn av ham. Adv. Granli fortalte meg at Østberg hadde fortalt at han hadde tid til å ta saken, og adv. Granli anså Østberg for kvalifisert til å håndtere oppdraget. Adv. Granli beroliget også meg med at de faktiske og rettslige sidene av hovedsøksmålet var grundig beskrevet i ankene til lagmannsretten og Høyesterett, og at Østberg derfor ville mestre dette, selv om han ikke var spesialist i selskapsrett.

Jeg aksepterte dette, og det ble inngått en oppdragsavtale mellom Østberg og Villmarksleiren ANS og meg.

Østbergs håndtering av saksforberedelsen og hovedforhandlingen vil bli belyst nedenfor i den rette konteksten. Her nevnes imidlertid at Østbergs håndtering av saken kjennetegnes ved at Østberg hadde for mange andre oppdrag samtidig, slik at han ikke hadde tid til å sette seg inn i sakens krav, rettslige grunnlag, relevante påstandsgrunnlag og bevis. Dette erfarte jeg under saksforberedelsen, og det ble som fryktet heller ikke bedre under hovedforhandlingen.

Hvorvidt grunnen til Østbergs dårlige håndtering av saken var manglende tid til rådighet eller manglende faglig dyktighet eller en kombinasjon, vites ikke. Det er imidlertid klart at min sak led betydelig som følge av at Østberg ikke hadde satt av tilstrekkelig tid til å sette seg inn i sakens krav, rettslige grunnlag, påstandsgrunnlag og bevis.

Min hovedanførsel er at Østberg ikke skulle ha påtatt seg oppdraget. Østberg hadde i månedene fra han påtok seg oppdraget 9. oktober 2012 til hovedforhandlingen 28. februar 2013 minst fire andre hovedforhandlinger, to anker og flere stevninger. I tillegg ble det i denne perioden feiret jul og nyttår, og han hadde syke barn og var syk selv. Som småbarnsfar var sistnevnte ikke upåregnelig for Østberg, og noe han selv må ta høyde for når han påtar seg et oppdrag. Østberg har krevd betaling for mer enn 300 timers arbeid. Dette tilsvarer 8 fulle uker arbeid med saken. Det fremstår som fullstendig usannsynlig at Østberg har arbeidet så mye med saken både i alminnelighet, og i særdeleshet hvis vi tar i betraktning resultatet av arbeidet som han presenterte under hovedforhandlingen.

Østbergs arbeid kan deles i tre:

1. saksforberedelse og prosedering av hovedsøksmålet,
2. saksforberedelse og prosedering av kravene i motsøksmålet og

3. arbeidet med begjæring om omberømmelse av hovedforhandlingen,

Jeg fikk fullstendig medhold i hovedsøksmålet. Imidlertid var alle rettslige sider av hovedsøksmålet grundig belyst av adv. Granli, og det relevante påstandsgrunnlag for en stor del erkjent av motparten, slik at nødvendig arbeid med dette var dermed tilsvarende meget begrenset.

Hva gjelder motsøksmålet fikk jeg bare medhold i en mindre post på kr. 5.000,-, og tapte alle andre poster med krav som summerer til over to millioner kroner. Da lagmannsretten ved kjennelse av 10. juli 2014 omgjorde sakskostnadsfordelingen, ble jeg dømt til å betale 238.000 kroner i sakskostnader til motparten for motsøksmålet.

Dette skyldes utvilsomt at Østberg overhodet ikke hadde vist den nødvendige nennsomhet med å forberede disse kravene. Han hadde liten innsikt i kravene, relasjonen mellom motsøksmålets påstand punkt 1 og hovedsøksmålet, liten innsikt i de rettslige grunnlagene og meget dårlig oversikt over de enkelte påstandsgrunnlag. Jeg anfører videre at Østberg bare hadde en helt overfladisk kjennskap til et fåtall av bevisene som var relevante for motsøksmålet, og som var nødvendig for at jeg skulle ha noen mulighet til å nå frem med dette søksmålet.

Jeg anfører følgelig at Østberg arbeid var vesentlig mangelfullt, og at det gir grunnlag for å heve denne delen av avtalen.

I tillegg til dette kommer at Østbergs mangelfulle gjennomføring av motsøksmålet medførte at jeg har lidt et betydelig økonomisk tap. Dette gjøres gjeldende som motregningsinnsigelse.

I det følgende angis de relevante påstandsgrunnlag som underbygger disse hovedanførsler.

3 Påstandsgrunnlag

Jeg vil først drøfte feil knyttet til behandlingen av mine krav i motsøksmålet, og behandle disse i den rekkefølge de har i tingrettens dom. Deretter, fortsatt knyttet til motsøksmålet, vil jeg drøfte et krav som ikke gjenfinnes i tingrettens dom, nemlig mitt krav om erstatning for tapt inntekt i Villmarksleiren ANS.

Jeg vil deretter behandle feil knyttet til Østbergs arbeid med hovedsøksmålet.

Til sist i dette kapitlet vil jeg behandle påstandsgrunnlag som ikke knytter seg til ett enkelt krav, men er mer generelle for hele oppdraget Østberg hadde for meg.

3.1 Villmarksleiren ANSs krav om innbetaling av andel av underbalansen

Påstandsgrunnlaget for dette krav var til dels sammenfallende med påstandsgrunnlaget for RDs krav om at Villmarksleiren skulle betale en utløsningssum til ham. Det behandles i punkt 3.6.

Østberg anførte at selskapet hadde en underbalanse på tidspunktet for RDs uttreden.

Østberg argumenterte i sitt innledningsforedrag for at tidspunktet for RDs uttreden fra selskapet etter selskapslovens § 2-32, og dermed tidspunktet som skulle legges til grunn for beregningen av selskapets underbalanse, var 18 måneder etter at han erklærte sin uttreden den 14. juli 2010. Altså den 14. januar 2012.

Bevis: Utskrift av prosedyren, minutt 13:45 til 20:44. (**Bilag 1:** Utskrift av Østbergs prosedyre)

Østberg forsømte å legge frem regnskap for det relevante tidspunkt. Dette medførte at retten så bort fra Østbergs anførsler, og benyttet tall for underskuddet i balansen per 31.juli 2010.

Bevis: Tingrettens dom side 10 tredje avsnitt, der det heter: *”Under hovedforhandlingen har partene bare forholdt seg til et regnskap pr 1. august 2010 (...) Retten anser seg bundet av partenes disposisjoner under hovedforhandlingen og legger derfor denne regnskapsoppstillingen til grunn som utgangspunkt for verdiberegningen.”* Tingrettens dom er vedlagt stevning fra adv. Danielsen.

Under bevisførselen unnlot Østberg også å dokumentere det fremlagte regnskapet.

Bevis: Utskrift av prosedyren minutt 18:46 til 20:43

Videre fremgår også av tingrettens dom at Østberg ikke ga retten en tilstrekkelig forståelse av Villmarksleirens driftssituasjon. Tingrettens dom angir at selskapet skal ha hatt et overskudd i 1. halvår 2010. Regnskapet viste underskudd, ikke overskudd.

Bevis: Tingrettens dom, side 10 nederst

Bevis: Østbergs prosedyre minutt 26:18.

Bevis: Regnskapet. (**Bilag 2:** Balanse- og resultatregnskap for Villmarksleiren i 2010 og 2011)

Selskapet gikk med underskudd i den mellomliggende tid. I perioden fra 1.8.2010 til 31.12.2011 var underskuddet til sammen 183.498,52. Dette fordeler seg med kr 46.403,86 i månedene august-desember i 2010, og kr.137.094,66 i året 2011.

Bevis: Regnskap for august-desember 2010 og regnskap for 2011.

Det er sannsynlig at tingretten ville ha gitt meg medhold i en varslings tid på 6, 12 eller 18 måneder.

Bevis: Tingrettens dom, drøftelsen av dette spørsmål side 10.

Dersom retten vil legge til grunn at jeg kunne blitt hørt med at avtalen mellom RD og meg om 12 måneders varslings tid skulle legges til grunn for beregningen, anføres at tapet kan beregnes ved å ta en forholdsvis andel av underskuddet i 2011. Den forholdsmessige andel kan da settes til halvparten. Beregningen blir da slik:

Underskuddet i månedene august-september 2010:	kr. 46.403,86
For månedene januar tom juni 2011, halvparten av kr. 137.094,66:	kr. 68.547,33
<u>Sum underskudd</u>	<u>kr. 114.951,19</u>
<u>Mitt tap er da halvparten av underskuddet:</u>	<u>kr. 57.475,60</u>

Under alle omstendigheter viser dette at Østberg manglet oversikt over hva han gjorde. Østberg skulle ha sørget for å legge frem regnskap for de relevante tidspunkt, og når han likevel ikke gjorde dette skulle han ikke brukt dyrebar tid på å argumentere om dis 18 måneders varsel.

I regnskapet var det ikke medtatt den fremtidige forpliktelse til å rydde leiren. Verdien av denne forpliktelse måtte legges til selskapets underbalanse. Dette har tingretten ikke gjort fordi Østberg unnlot å kreve dette. Østberg nevnte denne forpliktelse i innledningsforedraget, og den ble belyst ved vitnemål, men Østberg nevnte den ikke i prosedyren. Han hadde heller ikke lagt frem leiekontrakten hvor denne forpliktelse var definert.

Bevis: Utskrift av innledningsforedrag minutt 4:23:07, og av prosedyre. (**Bilag 3:** Østbergs foredrag)

Dette medførte et tap for meg lik halvparten av denne forpliktelse, et tap på ca. kr. 100.000,-.

3.2 Mitt krav om utlevering av selskapets eiendeler

Dette kravet ble vunnet, men det ble heller ikke gjort innsigelser mot det fra motparten, utover at RD hevdet at det ikke eksisterte noe kundearkiv som sådan, og at RD hevdet at jeg allerede hadde tilgang til selskapets e-post.

Det reelle problemet her er at det var nødvendig å få tilgang til selskapets korrespondanse for å kunne etterforske og oppdage grunnlag for krav. Den etterlyste e-postkorrespondanse antas å bero på selskapets datamaskin som var i RDs besittelse, og jeg anfører at Østberg skulle ha drøftet med retten muligheten for å pålegge RD å utlevere både datamaskinen og eventuelle andre eiendeler, i tilstrekkelig tid før rettssaken.

Det er behov for å bevise at dette inngikk i Østbergs oppdrag, og at de etterlyste eiendeler måtte eksistere.

Bevis: (Bilag 4) Utdrag fra vedlegg til epost opprinnelig til adv. Granli, videresendt til Østberg 9.10.2012

Bevis: Therese Graff vil vitne på at RD i januar 2010 hadde aksepterte å utlevere e-post, noe han trakk tilbake. Enrique Perez-Terron er dataprogrammerer, og vil forklare hvorfor RDs anførsel om min tilgang til "epost-adressen", er uriktig. Jeg vil forklare hvorfor det er høyst sannsynlig at det også eksisterer annet skriftlig materiale, herunder kunderegister.

I relasjon til dette har Østberg vist en nærmest total passivitet. Jeg anfører at dette er kontraktsbrudd.

3.3 Mitt vederlagskrav

Bakgrunnen for vederlagskravet var som følger:

RD og min felles bolig i Stjerneveien 1D ble solgt i 1998 for å frigjøre midler til oppstart av Villmarksleiren. Nettoprovenyet av dette salget ble satt på RDs bankkonti. Over de neste tre årene forsvant over 2 millioner fra disse bankkonti. Resten ble brukt til delfinansiering av ny bolig i Ivar Aasens vei, til investering i Villmarksleiren ANS, og til annet kjent eller sannsynlig og akseptabelt forbruk.

Jeg ble holdt i uvitenhet om hvor pengene hadde tatt veien og trodde at de var medgått til kostnader i Villmarksleiren.

Tingretten fant at det ikke var mer å dele etter at innboet og nettoprovenyet av salget av den felles bolig var delt. Da anså tingretten at det forelå en skifteavtale i 2006, og dermed var mitt vederlagskrav foreldet i henhold til ekteskapsloven.

Dette var en åpenbar risiko. Østberg tok ikke rimelige forholdsregler for å møte denne risiko. Jeg deler dette i to deler,

- Østberg førte ikke tilgjengelige bevis for at det ikke forelå en skifteavtale, og de bevis som ble ført ble ikke påberopt i prosedyren og satt i sammenheng med dette momentet, og
- Det var flere alternative måter å behandle dette kravet, og Østberg burde bedt retten om subsidiært å vurdere slike.

Jeg drøfter hver av disse to feilene nærmere nedenfor.

3.3.1 Bevis for at det ikke forelå skifteavtale

En rekke momenter som talte for at det ikke forelå en skifteavtale ble ikke fremført. Jeg nevner noen:

- RD presenterte meg for stadige "oversikter" som han mente skulle vise at jeg skyldte ham en masse penger. Tingrettens vurdering at uenigheten skulle være "gjenoppstått" i 2009 (dommens side 13 annet avsnitt) er ikke riktig.
Bevis: (Bilag 5) RDs epost av 12. oktober 2007 med vedlegg (Faktisk utdrag s. 244-249)
- Muligheten til å gjøre opp boet forutsetter innsyn i boet. RD hadde bygget en hytte i Nordmarka, som han nektet meg adgang til. Jeg har den dag i dag ikke fått vite hvor den er. RD innrømmet i retten at han ikke hadde gitt meg tilgang til hytta.
- Det mest sentral momentet var at det ikke var mulig for meg å kommunisere med RD om økonomiske spørsmål.
Bevis: Jeg vil redegjøre nærmere for dette i min partsforklaring. Jeg viser for øvrig til bevisførselen under punkt 3.8.3.
- RD har ført i sin selvangivelse en gjeld på kr. 280.000,- til min mor. Da min mor døde var jeg arving til denne fordringen. Rein har aldri gjort opp denne gjelden. Denne gjelden var ikke foreldet i 2006.
- I prosesskrift av 14.01.2013 fremsatte Østberg på mine vegne krav om utlevering av deler av boet som ikke var oppgjort. Under hovedforhandlingen fastholdt ikke Østberg dette kravet. (Dette er også i seg selv et kontraktsbrudd).
Bevis: tingrettens dom side 12 siste avsnitt.
- RD og jeg tok en time hos adv. Trudvang i desember 2006 for å få hjelp til å snakke om skiftet, men møtet var mislykket. Østberg kjente til dette, jf. punkt 3.4. Regning fra adv. Trudvang lå i bevispermen, men Østberg ønsket ikke å føre dette beviset.

Bevis: (Bilag 6) Regning fra adv. Trudvang.

Bevis: Mary Kristensen kan bevitne at regningen var i bevispermen.

Østberg burde ha ført langt flere bevis for at det ikke forelå skifteavtale.

Østberg burde ha bedt retten om å pålegge RD å gi meg nødvendig innsyn i boet, herunder adgang til å inspisere hytta.

Disse unnlatelser er et kontraktsbrudd.

3.3.2 Subsidiær behandling av kravet

En alternativ behandling av dette kravet ville vært som erstatningskrav for underslag.

Jeg anfører at en slik alternativ behandling var minst like prosedabel som et vederlagskrav etter ekteskapsloven. Foreldelse etter foreldelseslovens § 10 (1) ville da løpe fra tidligst sen høst 2010, og motsøksmålet var reist i juni 2011, godt innen fristen.

På forespørsel har RD ikke gitt annen forklaring enn at beløpet er medgått i den "generelle familieøkonomien." Han utdypet dette noe under sin partsforklaring. Familien skulle ha fornyet garderoben og tatt en ferie. Men denne ferien var allerede tatt høyde for i beregningen av hvor meget som var forsvunnet. Vi stod da tilbake med fornyelse av garderoben for to millioner. Forklaringen var uplausibel, og jeg anviste til Østberg vitner som kunne imøtegå denne forklaringen. Østberg stilte ingen spørsmål til vitnet og heller ingen spørsmål om dette til Rein under hans partsforklaring.

Bakgrunnen for at jeg ikke tidligere hadde kommet til klarhet om disse forvunne midler har sammenheng med atmosfæren av voldstrusler og egenrådighet. For bevisførsel knyttet til dette viser jeg til punkt 3.8.3 nedenfor.

At Østberg unnlot å fremsette krav om en subsidiær behandling av mitt krav i det tilfelle tingretten skulle finne at det forelå en skifteavtale, er et kontraktsbrudd.

3.4 Mitt krav om erstatning for urettmessige disposisjoner.

Tingretten fant ikke å gi meg medhold i mitt krav om erstatning for RDs urettmessige disposisjoner, annet enn kr. 5000,- for at han hadde latt bokføre utgifter til materialer til hans venn Amundsens terrasse.

For alle de øvrige delene av dette kravet, i den grad retten behandlet dem, la retten til grunn at jeg hadde fått pengene. Dette skulle ha skjedd ved at jeg angivelig hadde tilgang til å benytte et bankkort på en av RDs private bankkonti, den såkalte "603-konto".

3.4.1 Pengene er ikke kommet meg i hende

I prosesskriv av 28. januar 2013, 30 dager før hovedforhandling, fremla motparten bankutskrift for 9 separate måneder, og hevdet at disse skulle vise at at jeg hadde fått pengene. Utskriftene viste hundrevis av betalinger av utgifter til driften av Villmarksleiren, og et mindre antall andre betalinger. Prosesskrivet viste ikke til noen konkrete betalinger, og det ble ikke forklart på hvilken måte disse utskriftene skulle godtgjøre det anførte.

Det burde vært innlysende for Østberg at motparten planla en overrumpning. Østberg skulle ha krevet at det ble forklart før saksforberedelsen ble avsluttet hvordan disse bankutskriftene skulle vise det anførte, og krevet avskjæring av bevisene dersom dette ikke ble etterkommet. Videre skulle Østberg tatt seg tid til å drøfte disse bankutskriftene med meg og min medhjelper slik at vi kunne være forberedt.

Under sitt innledningsforedrag fremsatte motpartens adv. Jervell forklaringer, hvorav noen fremgår av kulepunktene nedenfor. Dette utgjorde nye påstandsgrunnlag og det var helt nødvendig å gjøre retten oppmerksom på dette, kreve avskjæring, og subsidiært be retten om at jeg fikk gi kontradiksjon.

Det hadde likevel vært mulig for Østberg å gi en rekke innsigelser på stående fot, som fremgår nedenfor.

- En rekke av betalingene motparten pekte ut, var betalinger med nettbank. Men jeg hadde ikke disposisjonsrett til denne bankkontoen, og kunne da under ingen omstendigheter utføre betalinger fra nettbank. Disse betalingene må da nødvendigvis være gjort av RD.
- Jeg ble separert i 2005. De beløp som jeg angivelig skulle ha fått, skulle vært i størrelsesorden 18.000 per måned i 2006 og 2007. Summen av alle bankkort-belastinger for de fremlagte måneder i 2006 og 2007 var kr. 4122 i mars 2006, kr. 1576 i februar 2007, og kr. 1483 i mars 2007. Dette er alt for lite til å godtgjøre min motparts anførsel.
- Mange av postene som motparten pekte ut gjaldt utgifter til driften av selskapet, og kvitteringer finnes i selskapets regnskaper
- For øvrig opplyste ikke Østberg til retten at jeg ikke hadde disposisjonsrett til kontoen slik motparten skrev og sa. Jeg hadde gitt ham bankens svar om dette. . På spørsmål fra dommer om dette svarte Østberg feil.
- Motparten søkte å sannsynliggjøre at det måtte være meg som hadde brukt bankkortet, ved å vise til at bruksstedene var "nær Grefsen", etter at jeg skulle ha flyttet til "Grefsen". Østberg unnlot å påpeke at jeg ikke hadde flyttet til Grefsen. Bensinstasjonene og butikkene lå for det meste langs ringveien, 14,5 km fra min bolig.
- For øvrig viser regnskapene at disse brukerstedene var et etablert mønster helt uavhengig av mitt bosted, og at de ble regelmessig brukt av RD i 2003, 2004, osv. RD fylte bensin, jeg kjørte diesel.

- Jeg kunne dokumentere at jeg hadde kjøpt inn til selskapet for mine egne penger for over 80.000,- i 2005, jeg hadde i 2006 betalt 45.000 til RD som ikke fremkom på hans "privatregnskap" fra 2007, og jeg hadde også tidligere gjort innbetalinger som ikke var forenlige med RDs forklaring.

Bevis: (Bilag 7) De nevnte fremlagte bankutskrifter fra 2006 og 2007

Bevis: (Bilag 8) Notat av 31.01.2013 fra EPT, Side 2 nederst og hele side 3 og 4.

Bevis: Utskrift av innledningsforedrag og prosedyre

Bevis: (Bilag 9) Prosesskriv fra adv. Jervell av 28. januar 2013.

Bevis: (Bilag 10) Liste over regnskapsbilag betalt av meg i 2005-regnskapet

Bevis: (Bilag 11) Postgiroinnbetaling av 12. mars 2004 på kr 30.000 til Reins "603-konto".

Mange flere innvendinger kan anføres, jeg har en liste på rundt 20.

Østberg fremla heller ikke et eneste rettslig argument eller rettskilde til fordel for meg i denne del av saken.

Dette er et kontraktsbrudd.

3.4.2 Østberg forsvarte meg ikke i spørsmålet om kontantsalget

Tingretten la til grunn i leirsaken at jeg skulle ha kjent til, og profitert på, at kontantsalget ikke ble regnskapsført.

Østberg unnlot å føre de bevis og innsigelser som var tilgjengelige.

De beviser som var tilgjengelige kunne med stor sannsynlighet ha endret rettsakens utfall. Bevisførsel for dette blir nødvendigvis noe omfattende, og jeg vil komme tilbake til dette i neste prosesskrift.

Min motpart anførte at retten måtte legge til grunn forsterkede beviskrav knyttet til mine anførsler om straffbare handlinger. Senere innrømmet likevel min eksmann disse ulovligheter.

Jeg ble beskyldt for å ha vært med på de samme ulovligheter, men jeg har ikke innrømmet noe som helst. Østberg unnlot å minne retten om at det samme forsterkede beviskrav måtte gjelde også for meg.

3.4.3 Ikke-økonomiske skadevirkninger

Jeg har fått en dom som sverter meg. Dommen legger til grunn at jeg skal ha konspirert med RD om en proforma fordeling av overskuddet på selvangivelsen, i den hensikt å opprettholde en større utbetaling at uførepensjon enn jeg rettelig tilkom. Retten har også lagt til grunn at jeg skal ha konspirert med RD om å oppgi for små inntekter i regnskaper og næringsoppgaver ved å unnlate bokført kontantsalget i leiren.

Retten skrev at den ikke var i tvil. Jeg ba Østberg om at han gjorde noe for å imøtegå disse klart falske vitneforklaringer. Han svarte at retten ville skjønne at vitneforklaringene var tydelig oppkonstruerte.

Jeg har allerede opplevet i denne saken hvordan RD ved to anledninger har trukket frem dommer i saker jeg har vært part, og forsøkt å bruke innholdet mot meg på uriktig vis. Protector forsikring gjorde det samme mot meg i lagmannsretten i en annen sak. Med den foreliggende dom i leirsaken blir det langt vanskeligere for meg å forsvare meg dersom noe lignende skulle hende i fremtiden.

Det er også en særlig forsmedelse å bli beskyldt for trygdemisbruk når jeg har arbeidet i årevis uten lønn, og brukt av arvepengene til å gjøre innskudd som jeg aldri har fått tilbake.

Jeg opplever en særlig rettsløshet når retten i leirsaken godtok uten reelle innsigelser fra min adv., at jeg, selv etter separasjonen, uten noen form for dokumentasjon av noe samtykke, skal måtte tåle å få min

lønn satt inn på min eks-manns konto, som om jeg ikke var et selvstendig og myndig menneske med egne rettigheter. Og alt min eksmann behøvde å si var "felles familiekonto". Østberg har i hele denne saken ikke ytret ett ord om hvilken kvinnefiendtlighet og middelalderske rettsløshet dette er.

3.4.4 Uforberedt

Da Østberg skulle dokumentere at leiren var blitt belastet med uvedkommende utgifter, kunne han ikke finne frem i sine notater, og ble dommeren svar skyldig da dommeren ville ha en oppsummering. Dette ble da løst ved at motpartens advokat ilte til og fortalte at han hadde fått sin sekretær til å legge sammen beløpene.

RD viste til at disse utgifter ikke var faktisk betalt av Villmarksleiren, det skulle således ikke ha kostet leiren noe. Dette aksepterte Østberg, og han måtte opplyses at belastningene, ved siden av å redusere overskudd og skatt, også medførte at RD kunne ta ut refusjon av utgiften, mens jeg fikk tilsvarende mindre.

3.5 Mitt krav om erstatning for tapt inntekt i leiren

Dette kravet er ikke behandlet av tingretten. Dette skyldes at Østberg ikke fremmet kravet, hvilket er et kontraktsbrudd.

Jeg har da lidd tap tilsvarende kravet. Kravet gjaldt den tapte inntekt, med fradrag av den relevante avkortning i uførepensjon. Jeg har rett til å tjene folketrygdens grunnbeløp hvert år uten avkortning i pensjon, og til å beholde tilnærmet 40 % av inntekten mellom 1G og opp til det beløp hvor avkortningen er lik pensjonen. Jeg vil angi beløpene nærmere i neste prosesskriv.

Kravet var en del av Østbergs oppdrag. Det er omtalt i "hjelpeskrevet" punkt 5.2, side 19. Kravet er også nærmere beskrevet i min e-post til Østberg av 15.10.2012.

Bevis: (Bilag 12) Hjelpeskrevet side 19 (Faktisk utdrag side 554)

Bevis: (Bilag 13) Notat vedlagt e-post av 15.10.2012 fra meg til Østberg.

Kravet var prosedabelt. RD hadde umuliggjort videre drift ved å avvise kunder, tømme bankkonti uten å betale underleverandører, si opp forsikringer, overføre firmaets telefonnummer til seg selv, osv. Det er innlysende at det er vanskelig å fortsette driften under slike forhold.

Jeg hadde motsatt meg at driften skulle innstilles, jf selskapslovens § 2-20 (1) første punktum. Det forelå ingen avtale om å avvike denne bestemmelse, jf § 2-20 (1) annet punktum.

Bevis: (Bilag 14) E-post av 26.09.2009 fra meg til RD, og e-post av 4. desember 2009 fra meg til RD

Da RD ca februar 2009 ikke "orket" å medvirke til arrangementer, søkte jeg å knytte til meg medarbeidere som kunne erstatte RD, herunder Kristin Berling og Therese Graff. Det mest aktuelle var da som likestilte partnere i selskapet eller lignende former. Men dette forutsatte at det var mulig å få en sikker oversikt over selskapets situasjon, jf selskapsloven § 2-4 (1) annet punktum. Dette var umulig så lenge RD fortsatte å holde tilbake selskapets korrespondanse, avtaler, e-post, osv. RD satt også på regnskapene. Dette er et brudd på selskapsloven § 2-27(3). RD har således ved sine handlinger umuliggjort det for meg å finne løsninger som kunne ha gjort det mulig å fortsette driften.

Bevis: Kristin Berling, Therese Graff kan forklare om dette.

RDs handlinger i denne forbindelse var i strid med selskapslovens § 2-20. Avvisning av kunder, oppsigelse av forsikringer som er nødvendige for arrangementer, osv, utgjør ikke "naturlige og rimelige ledd i den løpende drift av selskapets virksomhet", og under enhver omstendighet var dette handlinger som jeg hadde motsatt meg.

Ansvarsgrunnlag foreligger. At jeg derved tapte inntekter, er en direkte og påregnelig virkning av disse handlingene, slik at årsakssammenheng foreligger. Inntektstapene er slike tap som det kan kreves erstatning for. Dette tapet vil bli gjort gjeldende som en motregningsinnsigelse.

3.6 RDs krav om utløsningssum

Tingretten frikjente meg for RDs krav om utløsningssum. Dette punktet i saken ble således vunnet for meg.

Jeg anfører at Østberg likevel ikke har utført et arbeid som i kvalitet eller kvantum kan forsvare et slikt timetall og en slik pris som han har satt på det.

Hva gjelder RDs krav om utløsningssum, viser jeg til den utredning av det faktiske og rettslige som finnes i hhv hjelpeskrevet og i ankeskrivene til lagmannsrett og høyesterett i oppfriskningssaken, der det ble gjort rede for hvorfor fraværdommen var avsagt med urette. Det var i denne sammenheng gjort rede for hva som ville vært korrekt rettsanvendelse, og tingretten har da også anvendt en slik rettsanvendelse som beskrevet.

Bevis: (Bilag 15) Anke av 15.09.2011 til Borgarting Lagmannsrett i oppfriskningssaken (første anke) side 4 siste avsnitt og side 5 første avsnitt.

Det var i denne sammenheng blitt klart fremstilt hvordan utløsningssummen skal beregnes, og det meste av påstandsgrunnlaget i denne sammenheng var også klarlagt. Det fremgikk allerede av motpartens påstandsgrunnlag at selskapets materielle verdier ikke oversteg gjelden vesentlig. Det var gitt et omtrentlig riktig bilde av selskapets inntjeningssevne. Det var også klarlagt at det måtte anslås en passende arbeidsgodtgjørelse som måtte trekkes fra inntjeningen, før det kunne beregnes noen goodwill.

Det gjenstod å legge frem regnskaper over selskapets forpliktelser på det relevante tidspunkt, justere de regnskapsførte verdier av eiendeler i henhold til relevant verdsettelse, og drøfte størrelsen av arbeidsinnsatsen fra selskapets deltakere, og angi en rimelig godtgjørelse for denne.

Som beskrevet i punkt 3.1 fremla ikke Østberg de relevante regnskap. Tingretten trakk på eget initiativ tall ut av regnskapet som var medtatt i utdraget, og tingretten reduserte på eget initiativ selskapets gjeld til RD med beløpet 109.250,-, på grunnlag av RDs partsforklaring, uten at Østberg har anført noen slik sammenheng.

Hva gjelder justeringen av de bokførte verdier av selskapets eiendeler, var det en fortegnelse i "hjelpeskrevet" med verdier og fotografier. Østberg gjorde ikke rede for dette verken i prosesskriv, innledningsforedrag eller prosedyre. For denne del av saken var det heller ikke nødvendig å gjøre noen eksakt verdsettelse av eiendelene, eller noen detaljregning av arbeidsinnsatsen. Utløsningssummer kunne uansett ikke bli positiv. Det ble da heller ikke brukt tid på dette under hovedforhandlingen.

3.7 RDs krav om fastsettelse av Villmarksleirens gjeld til ham

I denne del av saken ble jeg frifunnet, og mitt krav om frifinnelse er således vunnet. Jeg anfører likevel at heller ikke denne del av saken har Østberg utført oppdraget med den kvalitet jeg kunne forvente.

RD hadde latt bokføre en nedsettelse av egenkapitalen. En slik nedsettelse medfører at den overskytende egenkapital kan utbetales til selskapets deltakere, og inntil denne utbetaling har skjedd vil det være bokført en gjeld fra selskapet til deltakerne.

Imidlertid var egenkapitalen allerede forut for denne nedsettelsen, negativ, og ved nedsettelsen ble egenkapitalen ytterligere negativ. Østberg gjorde imidlertid ikke rede for dette.

RD hadde begrunnet denne nedsettelsen med mine uttak fra selskapet. Dette er ikke den korrekte bokføring av mine uttak. Den korrekte bokføring dersom jeg gjør større uttak enn det er grunnlag for, vil være at det oppstår et krav fra selskapet til meg om å betale tilbake. Dette var klarlagt allerede i ankeskrivet til lagmannsretten i oppfriskningssaken.

Bevis: Adv. Granlis ankeskriv av 15.09.2011 side 5 annet avsnitt.

Også min medhjelper Enrique Perez-Terron hadde forklart til Østberg sammenhengen og betydningen for saken. En negativ egenkapital utgjør en underbalanse, ved uttreden vil den bokførte fordring fra RD på selskapet, oppveies krone for krone av en tilsvarende økning i hans andel av underbalansen. Men det er ingen ting som tyder på at Østberg hadde forstått denne sammenhengen.

En nærmere lesning av stevningen viser at det allerede fremgår av motpartens påstandsgrunnlag at RD allerede hadde tatt ut kr. 116.070 av de pengene han hevdet selskapet skulle skyld ham. Dette fanget ikke Østberg opp.

Bevis: (Bilag 16) Stevningen fra RD side 2, midt på siden, avsnittet som begynner "I fratrekk".

I stevningen anfører RD at dette beløpet kommer til fradrag fra utløsningssummen i stedet for å komme til fradrag på selskapets gjeld til RD. Dette er i prinsippet feil.

Men når utløsningssummen, respektive andel underbalanse, fastsettes i henhold til oppdaterte regnskaper, vil også RDs fordring og gjeld vis a vis selskapet måtte fastsettes i henhold til det samme regnskapet. Det er da ikke nødvendig å drøfte beløpet 215.000, som ikke lenger er aktuelt.

Det er intet som tyder på at Østberg har forstått dette, og han bruker da en ikke ubetydelig mengde verdifull tid på en ytterst uklar saksfremstilling i innledningsforedraget.

Bevis: Utskrift av innledningsforedraget fra ca minutt 5:00:00

3.8 Generelle feil

Jeg vil her samle forhold som ikke knytter seg utelukkende til ett enkelt av kravpunktene, men er relevant for alle eller flere av punktene.

Det anføres at hele saksforberedelsen og sakførselen ble preget av at Østberg ikke hadde tid til å gjøre det som behøvde å gjøres når det behøvdes. Likevel har han ført høyt antall timer, og det anføres at en stor del av denne tidsbruken har vært feil anvendt eller unødvendig.

Under hovedforhandlingen ble min sak fremlagt så hjelpeløst og rotete, med så dårlig fremføring og taleteknikk at retten på mange punkter ikke har oppfattet hva mitt påstandsgrunnlag var, og ikke har forstått bevisene.

Store deler av saken er blottet for anførsler av relevante rettskilder.

3.8.1 Østberg hadde ikke oversikt over de enkelte kravene.

Jeg har allerede nevnt krav som ble unnlatt fremmet, og erstatningskrav så uoversiktlig prosedert at tingretten skrev i dommen at det ikke gis erstatning for ikke avholdte selskapsmøter.

Etter avtale med retten skulle Østberg klargjøre krav og påstandsgrunnlag til ca. 27.11.2012. Dette ble utsatt til 3.12.2012. Prosesskriftet innleder med å angi en påstand i saken "RD mot Villmarksleiren ANS". Dette er da hovedsøksmålet. Selv om Østberg da viser til tilsvaret som er utarbeidet av adv. Heidi Bache-Wiig før han tiltrådte oppdraget, bør han se at påstandspunkt 1, krav om at RD skal betale halvparten av underbalansen, er feil som påstand i en sak der RD er saksøker og har krevet en positiv utløsningssum. Et krav om at RD skal betale, må reises i motsøksmålet. Den korrekte påstand i hovedsøksmålet må da være frifinnelse.

Alternativt var det overskriften som var feil. Men i prosedyren gjentas denne feilen.

På slutten av prosedyren oppstår en diskusjon mellom dommeren og begge siders prosessfullmektiger, der det fremgår klart at Østberg på dette sene tidspunkt ennå ikke har fått oversikt over det temmelig banale forholdet mellom RDs krav på overskudd (hovedsøksmålets punkt 1) og Villmarksleirens krav mot Rein på innbetaling av andel av underskuddet (motsøksmålet).

Det er selvfølgelig en sammenheng mellom disse kravene, men det er likevel temmelig banalt: RD har reist hovedsøksmålet og krever utløsningssummen. Klarer han ikke å bevise sitt krav, får han kr. 0,- og jeg frifinnes. Dersom utløsningssummen er negativ, så innebærer det fortsatt at RD får 0, men det medfører også at jeg har et krav mot RD, og dersom jeg ønsket dom for et slikt krav, så måtte jeg selvfølgelig reise et motsøksmål, som jeg også gjorde. I dette motsøksmålet var det jeg som hadde bevisbyrden. Men Østberg syntes å tro at Reins påstand 1 i hovedsøksmålet kan gi meg et krav mot RD. Dette medførte at 5 dyrebare minutter gikk til dette.

Bevis: Utskrift av prosedyren minutt 1:24:22.

3.8.2 Østberg belyste ikke min motparts usannferdighet

I prosedyren søkte Østberg innledningsvis å vise retten at RDs troverdighet var lav. Imidlertid ga han ikke dette substans utover å vise til at RD hadde innrømmet å snyte på skatten.

Det var en rekke andre forhold skulle vært fremhevet i denne forbindelse.

- RD søkte å gi inntrykk av at han hadde fremsatt utallige forlikstilbud og sendt utallige brev via advokat, uten at jeg skulle ha svart. Østberg forsømte å mine svarbrev frem for retten og forsømte overhodet å bestride denne helt uriktige fremstillingen.

Bevis: (Bilag 17) Brev av 1.6.2010 fra adv. Gjerstad og brev av 3.6.2010 fra adv. Myhr.

- Østberg burde i denne sammenheng også ha fremhevet det urimelige i at jeg skulle måtte ta stilling til tilbudene fra RD uten å ha fått fullstendig og uhindret innsyn i selskapets stilling.
- Både motpartens innledningsforedrag og partsforklaring fremhevet sterkt at jeg ikke hadde bidratt til familiens økonomi.
- RD hevdet under sin partsforklaring at jeg ikke hadde forståelse for oppgavene i leiren og lignende. Østberg hadde kunnet få frem uriktigheten av dette ved å stille relevante spørsmål til vitnene Eva Gilde, Peter Straumann, Therese Graff, Anna Kruse, og Enrique Perez-Terron. Han måtte da selvsagt også ha benyttet dette under prosedyren.

Bevis: Enrique Perez-Terron kan vitne om dette.

- Reins Dammanns krav om goodwill er uriktig. Det er lett å påvise at at han forstod dette senest etter oppfriskningssaken, men han fastholdt sitt krav med nye uriktigheter i strid med egen timeliste.
Bevis: (Bilag 18) RDs timeliste, faktisk utdrag side 523-535
Bevis: (Bilag 19) EPTs notat av 6.2.2013 om timelisten.
- Østberg gjorde den tidligere forberedende dommer oppmerksom på RDs villedning av retten vedrørende vitnet Anna Kruses billett fra Danmark, men Østberg forsømte å la dommer Gard få vite om dette.
Bevis: (Bilag 20) Østbergs prosesskrift av 19.10.2012 side 6 nest siste avsnitt
- Rein Dammann hevdet at Eva Gilde ikke hadde "tilknytning til Villmarksleiren". Eva Gilde stod på lønninglisten og hadde deltatt med omfattende dugnadsinnsats, mm.
Bevis: Jervells prosesskrift av 28. januar 2013 side 7 avsnitt 5 "Når det gjelder...",
Bevis: Notat av 31.01.2013 fra Enrique Perez-Terron til Østberg, side 12 avsn 5-9 (Bilag 8)
- RD søkte å villede retten med påstand om at jeg hadde tilgang til "e-postadresse".
- RDs forklaring om at 2 millioner skulle være medgått i den "generelle familieøkonomien", jf punkt 3.3.2 ovenfor.
- Også kommunikasjonen mellom RD og meg er preget av en påfallende mangel på oppriktighet. RD beskyldte meg for svindel i forbindelse med kjøregodtgjørelsen
Bevis: (Bilag 21) E-post 20.oktober 2009 (Faktisk utdrag 296)
Bevis: (Bilag 22) Brev av 14.4.2011 fra meg til adv. Heidi Bache-Wiig.

Jeg anfører at unnlatelse av å påpeke disse forhold i sammenheng, og knytte dem opp til spørsmålet om RDs troverdighet, er et kontraktsbrudd.

3.8.3 Østberg forstod ikke min situasjon

Et helt sentralt forhold i saken var å få frem hvordan det var mulig at jeg kunne bli lurt. Mine spesielle vanskeligheter spilte en viss rolle, men det helt sentrale var at jeg var utsatt for taktikker som er vel kjente i samfunnet og har gjort det mulig å føre mange mennesker bak lyset.

Østberg skulle ha satt i sammenheng hvordan mine handikapp virket i de enkelte situasjoner, og satt dette i sammenheng med den atmosfære av underliggende voldstrusler jeg levde under. Han skulle ha klarlagt hva jeg gjorde for å overvinne disse hindringer, og hvorfor dette ikke løste problemene. Det gjorde han ikke.

Bevis: Østbergs innledningsforedrag, minuttall 4:36:16 og utover. Retten etterlyste en nærmere redegjørelse.

I stedet har Østberg kun gitt helt generelle angivelser av mine diagnoser. Dette har sammenheng med at Østberg under saksforberedelsen ikke hadde gjort noe forsøk på å intervju meg om hvordan ting hadde foregått da jeg ble lurt. Dermed var Østberg heller ikke i stand til å si noe nærmere enn at jeg var blitt lurt.

Østberg har da forutsatt at jeg skulle make å klargjøre dette under min partsforklaring. Men min partsforklaring ble så konsentrert at det ikke var rom for å utdype noe som helst, og jeg ble da heller ikke på langt nær ferdig, jf punkt 3.8.4 nedenfor. Østberg ga meg ikke den støtte som enhver i min situasjon ville trenge.

Dette førte til at retten i leirsaken tolket min opptreden i retten, hvor jeg til stadighet måtte gripe inn, som en motsigelse av Østbergs generelt fordømmende beskrivelse av meg som en som ikke husket noe, ikke

hadde forstod noen ting. Denne fremstillingen slo også beina under mine anførsler om ting jeg positivt visste ikke hadde funnet sted, det kunne da reduseres til at jeg uansett ikke husket.

Bevis: Tingrettens dom, side 14 annet avsnitt.

Retten fikk heller ingen forståelse av hvilken forskjell det har vært mellom de evner jeg kunne vise under hovedforhandlingen, og de evner som stod til min rådighet da jeg aksepterte RDs forklaringer, undertegnet selvangivelser, osv. Jeg hadde etter skilsmissen fått stilt diagnoser, fått medikamenter, fått betydelig bistand fra venner, gått på kurs, og lært mye.

Bevis: Tingrettens dom side 15, nest siste avsnitt.

Hva gjelder den bakenforliggende realitet, og hvorvidt det hadde vært mulig for Østberg å føre sterkere bevis for den, kan jeg føre ytterligere vitner: Therese Graff, Ellen Dahl, Ellen Karin Kyrre Olson, Øystein Myhre.

Et vesentlig vitne i denne sammenheng var Eva Gilde som har kjent familien siden barna var små. Hun fikk ikke relevante spørsmål og skrev e-post til meg etterpå og påpekte at hun ikke fikk forklart om vesentlige forhold.

Bevis: (Bilag 23) E-post fra Eva Gilde.

Denne unnlattelse er et kontraktsbrudd.

3.8.4 Østberg sørget ikke for tilstrekkelig tid til hovedforhandlingen

Østberg burde ha sørget for at det ble berammet et tilstrekkelig antall dager til hovedforhandlingen. Unnlattelsen av å gjøre det er et kontraktsbrudd.

Hadde Østberg tatt dette opp med retten ville han møtt forståelse for dette.

Bevis: Utskrift av innledningsforedrag minutt 0:00, Dommer Gards innledende bemerkninger.

Jeg fikk kun 1,5 timer til min partsforklaring. Til sammenligning fikk min motpart forklare seg i 2 timer og 46 minutter.

Bevis: lydopptak.

I lys av at jeg hadde en langt større bevisbyrde, må dette ha vært helt åpenbart for lite. Jeg måtte gjøre forståelig for retten hvordan jeg var blitt ført bak lyset i en lang rekke sammenhenger over lang tid. Dette krever at jeg fremstiller og sannsynliggjør det verdensbilde jeg opererte ut fra den gangen, og skildrer hvordan RD på ulike vis opprettholdt mine villfarelser. Dette er umulig å gjøre under tidsnød.

Østberg tok ikke opp dette med retten. Dette er et kontraktsbrudd.

Det var ikke tid til å stille de relevante spørsmål til vitnene, hvilket medførte at to av vitnene tok kontakt om dette etterpå, på eget initiativ. Vitner måtte frafalles av tidsnød. Enrique Perez-Terrons vitneforklaring ble sterkt amputert. Hans forklaring om Reins krav til meg i faktisk utdrag 245-249 ble avbrutt. Mange av vitnene ble sendt ut igjen uten at de hadde fått de relevante spørsmål.

Bevis: E-post fra Vitnet Eva Gilde, SMS fra vitnet Kristin Berling.

Bevis: Østberg dokumenterte ikke alle dokumentene han trengte, jf utskrift av prosedyren.

Bevis: Enrique Perez-Terron vil forklare om sitt vitnemål i relasjon til forberedte temaer.

3.8.5 Østberg kom stadig i tidsnød

Østberg kom så sent i gang med arbeid forut for de enkelte frister retten satte, at det måtte arbeides døgnet rundt for å rekke fristen, og det var ikke tid til å verken stille gode spørsmål eller for ham til å svare.

Han makter åpenbart ikke å finne ut av bevispermene. Alt som ble med i prosesskrivet den 14. januar er ting som vi sendte på rappen.

Hadde han syke barn, burde han skaffet barnevakt.

Å ikke ha tilstrekkelig tid til å forberede en sak er i seg selv noe som tilsier at det foreligger kontraktsbrudd (og det er for så vidt også uaktsomt).

Han kunne også ha sørget for utsettelse av hovedforhandlingen – han kunne ha ringt dommeren og sagt «jeg har hatt syke barn og vært syk selv, og har overhodet ikke hatt anledning til å forberede saken, så det er ikke mulig å gjennomføre hovedforhandlingen som berammet». Unnlattelse av å gjøre dette er et kontraktsbrudd.

Bevis: Det fremgår også av lydopptaket at Østberg uttaler "Det har vært et vanvittig tidspress" i minutt 20:01, og igjen "Jeg kom rett og slett ikke så langt. Jeg løp dessverre ut på tid" i minutt 32:48.

3.8.6 Østberg holdt ikke løfter

Østberg skulle redegjøre for påstandsgrunnlag og krav til 26.11.2012, men fikk dette utsatt til 3.12.2012. Imidlertid rakk han ikke å gjøre dette tilfredsstillende, herunder rakk han ikke å fremsette provokasjoner. Da lovet han å gjøre dette "denne eller neste uke", noe som heller ikke ble noe av. Østberg avtalte med ny administrator den 7.12.2012 ny frist til 14.01.2013. Han reiste på feire og skrev at vi hadde to uker på nyåret "som vi må bruke godt". Imidlertid kom ikke arbeidet i gang før sent natt til 11.01.2013.

Østberg lover den 8.1.2013 å ta kontakt neste dag, men neste dag tar han ikke kontakt før kl 21:55, og lover da å ta kontakt neste dag. Neste dag ventet Enrique og jeg hele dagen, men han tok ikke kontakt før kl. 23:10.

Bevis: (Bilag 24) E-post fra Østberg 3.12.2012 kl 22:42, 16.12.12, 2.1.2013, 9.1.2013 kl 21:55, 10.1.2013 kl 23:10

Østberg tilbød onsdag den 9.1 "om nødvendig (...) ta et møte på fredag". Fredag utsetter han møtet til lørdag, og lørdag har han ikke tid. Den eneste gang vi traff hverandre var på en kafé fem dager før hovedforhandlingen etter at faktisk utdrag var hentet i trykkeriet, "for å ha sett ansiktene på hverandre før vi møtes i retten", som Østberg sa på telefon.

Enrique Perez-Terron hadde vesentlig bistått meg ved foreberedelsen av hele saken, helt siden 2010, og hadde, som den eneste, inngående kunnskaper om både regnskapsføringen og de fleste praktiske sider ved leirdriften. Jeg hadde derfor bedt om at han måtte være til stede under hele hovedforhandlingen. Jeg ble forsikret at det ville bli slik.

Enrique Perez-Terron ble meldt som sakkyndig vitne. Østberg skulle snarere ha begjært hans tilstedeværelse etter tvistelovens § 24-6 (2). Motparten ga innsigelser i prosesskrift av 28.01.2013, hovedsakelig at Enriques ikke hadde regnskapsfaglig bakgrunn. Hans utdannelse er i matematikk og fysikk, og han er dataprogrammerer. Etter dette har Østberg meddelt meg at Enrique ikke kunne være til stede,

selv om retten ikke hadde fattet noen avgjørelse om dette. Østberg sørget heller ikke for at han fikk følge saken på annet grunnlag.

Dette har medført at Enrique Perez-Terron ikke kunne settes inn i motpartens nye anførsler, og ikke fikk tilstrekkelig mulighet til å imøtegå disse og heller ikke mulighet til å bistå meg eller Østberg vedrørende de nye anførsler. Jeg viser særlig til punkt 3.4.1 ovenfor, de første tre kulepunkter.

Bevis: (Bilag 25) Epost av 5.2.2013

Bevis: Utskrift av innledningsforedrag minutt 4:09:55, der dommer Gard er forbauset over at Enrique Perez-Terron ikke skulle være sakkyndig.

3.8.7 Østberg ble ikke kjent med materialet i saken

Videre hadde Østberg overtatt permer der bevismateriale var ordnet og utstyrt med faner og fargekoder . Jeg viser til beskrivelse og bevis i punkt 3.93.9 nedenfor.

Imidlertid kunne det ikke spores verken i utkast til prosesskrift eller i telefonsamtaler at Østberg nyttiggjorde seg dette materialet, ti I tross for omfattende timeføring for å sette seg inn i saken, jf. punkt 3.8.8 nedenfor.

Dette medførte at jeg under samtaler og epost-utveksling i innspurten til prosesskrivene av 3.12.2012 og 14.1.2013 så meg nødt til å lete opp kopier og sende på nytt i e-poster. Det later til at Østberg har oppfattet dette som en endeløs strøm an nye bevis.

3.8.8 Fakturering og timeføring

Østberg holdt meg ikke løpende orientert om kostnadsutviklingen. Jeg fikk ingen timelister før etter hovedforhandlingen. De signaler jeg fikk underveis var to akonto-fakturaer, og noen ikke tallfestede utsagn mot slutten av saksforberedelsen. Summen av a-konto-fakturaer utgjør kr. 150.000 inklusive mva, så sent som 7.2.2013. I følge timelisten var det da påløpt 164 timer, til kostnad 328.000 kroner. Dette er ikke en tilstrekkelig orientering om kostnadsutviklingen.

Jeg anfører at timelistene er ført i ettertid.

Hva gjelder vederlaget etter ekteskapsloven, er dette en type sak som er prioritert i lov om fri rettshjelp. Østberg hadde da plikt til å informere om muligheten for å søke fri rettshjelp. Dette gjorde han ikke.

Nå ba jeg ham likevel på eget initiativ om å søke. Dette gjorde han heller ikke.

Jeg anfører at dette utgjør et også et kontraktsbrudd og vil påberopes også under mitt prinsipale krav om heving av avtalen.

I sitt tilsvaret til Advokatforeningens disiplinærutvalg har Østberg anført at jeg ikke var berettiget til fri rettshjelp fordi jeg skulle være samboende med Enrique Perez-Terron. Dette er ikke riktig. Jeg er ikke samboende med noen, og har heller ikke felles økonomi med noen.

Det er god grunn til å anta at dersom han hadde søkt før rettssaken, ville dette blitt innvilget.

Bevis: (Bilag 26) Brev fra adv. Gjerstad av 12.05.2010.

Under telefonsamtale sa Østberg at han ville gjøre det rimelig, og lovet en pris på 1.400 per time pluss mva. I oppdragsbekreftelsen hadde han skrevet 1.600 + mva, og i fakturaen likeså.

Bevis: Jeg har tatt opp de fleste telefonsamtaler. Alle opptakene er sendt til en venninne som går i gjennom og skriver dem ut.

Jeg hadde sagt til Østberg at det var viktig at ting som jeg og mine venner kunne gjøre selv, ble overlatt til meg, for å spare salærutgifter. Dette ble aktualisert da faktisk utdrag skulle hentes på trykkeriet. Da lovet Østberg at han ikke skulle føre timer for dette, for han skulle hente det på veien til noe annet. Han foreslo at vi benyttet anledningen til å møtes på en kafé, slik at vi fikk sett ansiktene på hverandre før vi møttes i retten. Vi skulle ikke ha med noe, bare senke skuldrene og treffes for å bli kjent. Likevel har Østberg ført timer for begge deler.

Bevis: Utskrift av telefonsamtaler vil ble lagt frem.

Østbergs timeliste kan deles opp i følgende faser:

Frem t.o.m	Timer	Gjelder
30.10.2012	55,75	Omberamming, dokumentgjennomgang
03.12.2012	36,50	Prosesskriv I påstandsgrunnlag
14.01.2013	58,00	Prosesskriv II påstandsgrunnlag
13.02.2013	41,00	Prosesskriv imøtegåelse
27.02.2013	58,75	Forberedelse hovedforhandling
	250,00	Sum før hovedforhandling
06.03.2013	54,75	Hovedforhandling inkl. forberedelser mellom dagene

Av den første fase, har Østberg i sin salæroppgave av 6.3.2013 oppgitt at 12 timer utgjorde omberammingen. Det gjenstår da 43,75 timer som har gått hovedsakelig til å sette seg inn i saken.

Jeg viser til punktene 3.1, 3.6 og 3.7 hvor det er klare indikasjoner på at Østberg hadde helt utilstrekkelige kunnskaper om saken. Jeg kan da ikke se at disse timene har kommet meg til gode. Enten har Østberg ikke brukt disse timene til å sette seg inn i saken, eller så har Østberg intet lært, respektive intet beholdt, slik at timene har vært unødvendige eller bortkastet.

Deretter, frem til hovedforhandling er det ført til sammen 194,25 timer.

Det er bemerkelsesverdig at Østberg har brukt 58,75 timer mellom det siste prosesskrivet og hovedforhandlingen. Det er vanskelig å spore noen resultater av denne timebruken i hvordan han løste sin oppgave under hovedforhandlingen. Jeg viser ikke minst til Østbergs bemerkninger under prosedyren, der han sier at han gikk ut på tid, og lignende (minutt 20:01 og 32:48). Jeg anfører at det her må foreligge en vesentlig overfakturering.

Jeg løste Østberg fra hans oppdrag ved e-post av 22.3.2013. Etter dette har Østberg skrevet faktura på grunnlag av 3,75 timer som i sin helhet er utført etter denne dato. Jeg bestrider hans rett til å belaste meg for disse timene.

Østberg har ført så rikelig med timer for rettsdagene at han måtte kunne levere en korrekt salæroppgave innenfor disse timer. At retten måtte be ham om en revidert oppgave, skyldes at han ikke gjorde dette riktig i første omgang.

Han har også ført timer for å lese dommen. Jeg har ikke behov for at han leser dommen. Hvis han er interessert i utfallet, må han gjerne lese den men ikke på min bekostning.

Jeg anfører at det ikke er rimelig at han skal føre timer for å lese min klage over hans arbeid. Dette er ikke en del av det avtalte oppdrag.

Bevis: (bilag 27) E-post av 22.03.2013. Østbergs faktura 1214 med timeliste er i bilag til stevningen fra adv. Danielsen.

3.9 Feilene skyldes ikke forhold på min side

Østberg har anført at det materialet han mottok var så uryddig og at jeg sendte en endeløs strøm av nye bevis. Dette er ikke riktig. Med få unntak, var det ikke nye bevis. Det var de samme bevisene han allerede hadde i bevispermen, som han ikke gjorde seg nytte av.

Han fikk tidlig meget oversiktlig oppstillinger – nettopp slikt som dommeren etterlyste under hovedforhandlingen.

Bevis: Vedlegg til epost av 15.10.2012 kl. 22:32.

Østberg har anført at det var mye dobbelt i permene. Dette har en enkel forklaring.

Det var en perm med e-poster sortert kronologisk, styrt med fargekodede faner som anga temaer. Man kunne da for eksempel finne alle mailer der jeg ba om innsyn, ved å åpne permene på alle sidene med var utstyrt med blå faner, se fotografi. Denne permene hadde en del dubletter/kopier, men all den stund de var kronologisk, er disse umiddelbart etter hverandre, og man ser straks at det er en kopi. Jeg kan ikke se at dette skulle innebære en stor fordyrelse eller vanskelighet.

Dernest var det en perm som inneholdt beviser. Denne var ordnet tematisk, se fotografier. Det er helt naturlig at e-poster som utgjør bevis for ett eller flere tema, da gjenfinnes under de angjeldende temaer, og også på kronologisk plass i mail-permen.

Bevis: Vitnene Ellen Dahl og Mary Kristiansen (og andre) deltok i utarbeidet disse permene, og kan forklare om dem. Dahl arbeidet med den kronologiske, Kristiansen med den tematiske.

4 Rettslig grunnlag

Prinsipalt anføres at Østbergs utførelse av sitt oppdrag var så mangelfullt at avtalen mellom Østberg og meg må oppheves, og jeg frifinnes for Østbergs krav.

Subsidiært anføres at Østbergs utførelse av sitt oppdrag har slike mangler at retten skal fastsette et rimelig vederlag som er vesentlig lavere enn det som Østberg har krevet.

4.1 Prinsipalt: Kontraktsbrudd, og heving av avtalen

Det anføres prinsipalt at det arbeidet Østberg gjorde for meg var så mangelfullt at det utgjorde et vesentlig kontraktsbrudd. Det følger da av alminnelige kontraktsrettslige prinsipper at avtalen kan heves eller settes til side, slik at jeg kommer fri fra min forpliktelse til å yde et vederlag for til Østberg for hans arbeid. Min prinsipielle påstand er da at jeg skal frifinnes.

4.1.1 Rettslige vilkår

De rettslige vilkårene for at jeg må komme fri av avtalen, er at det foreligger et *kontraktsbrudd*, og at kontraktsbruddet er *vesentlig*.

4.1.1.1 Kontraktsbrudd foreligger

I vurderingen av om det foreligger ett eller flere kontraktsbrudd, skal Østbergs arbeid for meg vurderes opp mot hva jeg som forbruker med rimelighet kan forvente av en profesjonell, utdannet advokat som frivillig tar på seg et oppdrag mot en høy betaling. Det må videre vurderes opp mot det materiale som lå i saken fra før, som klart anga hva oppdraget måtte gå ut på, og i dette tilfelle også klargjorde deler av saken på forhånd.

For å konstatere kontraktsbrudd vil jeg gjøre rede for at Østberg

- har unnlatt å gjøre ting han burde ha gjort
- har gjort ting han ikke burde ha gjort, eller
- har gjort ting han burde ha gjort annerledes.

Jeg vil nedenfor angi nærmere hvike feil Østberg har gjort, knyttet til påstandsgrunnlaget ovenfor. Jeg vil da gjøre rede for hvorfor handlingen, respektive unnlatelsen, er i strid med oppdraget, hvorfor jeg kunne ventet noe annet, og at dette har hatt negative virkninger for meg.

4.1.1.2 Kontraktsbruddene er vesentlige

Om kontraktsbruddene er vesentlige, beror på en helhetsvurdering av om jeg, alle relevante forhold tatt i betraktning, har rimelig grunn til å komme fri fra min betalingsforpliktelse *på grunn av kontraktsbruddene samlet*. Relevante momenter for denne vurderingen omfatter

- kontraktbruddenes størrelse,
- kontraktsbruddenes betydning for meg,
- betydningen for Østberg av at avtalen heves,
- om kontraktsbruddene kan avhjelpes på annet vis enn ved heving, og
- om Østberg har skyld, er å bebreide for sitt kontraktsbrudd

Det fremgår av påstandsgrunnlaget at ytelsen som Østberg gjorde, avvek meget fra det jeg kunne forvente.

Blant de mest grunnleggende ting en prosessfullmektig må gjøre i et slikt oppdrag som det han påtok seg for meg, er:

- a) å sette seg inn i hvert av sakens krav,
- b) klarlegge de rettslige grunnlagene for kravene,
- c) klarlegge de relevante vilkårene etter disse rettslige grunnlagene,
- d) klarlegge hvilke påstandsgrunnlag som var relevante og som ville oppfylle vilkårene og
- e) klarlegge hvilke bevis som kunne underbygge/bevise disse påstandsgrunnlagene.

Disse tingene skal en prosessfullmektig gjøre til rett tid, effektivt og til minst mulig kostnad for meg.

Som allerede vist, hadde Østberg ikke oversikt over sakens krav, og de krav han husket forstod han ikke å plassere i en relevant struktur, jf mine punkter 3.5 og 3.8.1 ovenfor, og andre.

Hans prosesskriv, fordrag og prosedyre er nesten blottet for rettslig argumentasjon, utover det helt banale. Foruten de to rettsavgjørelser som allerede lå i saken, Holst Herredsrett (goodwillberegning) som motparten allerede viste til i stevningen, og "samedommen" som jeg hadde fått av en venninne og ga til Østberg, viste Østberg kun til én annen avgjørelse, Rg. 1998 123 (25-98), Hålogaland lagmannsrett.

Østberg har gjort helt utilstrekkelig klarlegging av hvilke påstandsgrunnlag som var relevante for de enkelte krav, og han har også unnlatt å føre de relevante bevis.

Betydningen for meg er trefold.

- For det første har jeg ikke fått medhold i et stort antall krav. Dette innebærer et stort økonomisk tap.
- For det andre er det svært vanskelig å slå seg til ro med utfallet i det jeg ikke kan se at retten har prøvet saken.
- For det tredje har jeg fått den forsmedelse, å ha fått en dom for at jeg skal ha deltatt i både trygdesvindel og skatteunndragelse.

Dette er hardt å svelge etter å ha arbeidet så mange år for å starte leiren og kunne gå av trygd, men RD tok til seg selv alt overskudd så vel som refusjonene for mine innkjøp til selskapet. Hadde jeg ikke forsøkt å starte leiren, så ville jeg ved separasjonen fortsatt bodd i Stjerneveien, en bolig av langt høyere verdi enn den i Ivar Aasens vei.

Denne dommen vil andre kunne bruke mot meg i fremtiden, på samme vis som både RD og Protector Forsikring har søkt å bruke mot meg – på usaklig vis – de tidligere rettsavgjørelser jeg har vært involvert i.

Betydningen for Østberg er at han taper vederlaget. Dette er ikke urimelig, sett i lys av at han er profesjonell, utdannet for oppdraget, tar en høy timepris, forvalter et stort ansvar som han svikter ved sitt kontraktsbrudd, med de store konsekvenser dette har for meg.

Kontraktsbruddet kan ikke avhjelpes på annen måte, da det ikke er anledning til å føre saken på nytt.

Jeg anfører at Østberg har skyld.

Jeg vil spesielt påpeke at også de kravpunkter som Østberg har vunnet for meg er preget av vesentlige kvalitetsmangler. At disse kravene er vunnet skyldes dels at de var såpass grundig klarlagt gjennom de tidligere rettsbehandlinger, dels at de var så åpenbare at de uansett ville være vanskelig å tape.

Østbergs forpliktelse i oppdraget er ikke en resultatforpliktelse, men en kvalitet- og kvantitetsforpliktelse. Det er således fortsatt et kontraktsbrudd når hele oppdraget sees under ett, at også behandlingen av disse kravene har en så slett kvalitet. Hva gjelder kvantiteten, så kan ikke den del av arbeidet som er unødvendig eller feilrettet, telle. Østberg har etter timelisten ydet et stort arbeidskvantum, men til feil tid, rettet mot feil mål, og av feil kvalitet.

Jeg anfører prinsipalt at det foreligger kontraktsbrudd som berettiger at jeg kommer fri fra hele avtalen. Subsidiært anfører jeg at det i alle fall er kontraktsbrudd for de deler av oppdraget som er tapt, og at for de deler av oppdraget som retten finner å anse som utført, skal retten fastsette en rimelig pris som jeg drøfter i punkt 4.2 nedenfor, hvorpå jeg også vil gjøre motregningsinnsigelser.

4.2 Subsidiært: Fastsettelse av et rimelig vederlag

Skulle retten finne at helhetsvurderingen ikke er slik at jeg ikke har rimelig grunn til å komme fri fra hele avtalen, kreves subsidiært at retten fastsetter vederlaget i overensstemmelse med hva som er rimelig.

Se til illustrasjon regelen i håndverkertjensteloven § 32:

§ 32. Fastsetting av prisen

(1) I den utstrekning prisen ikke følger av avtalen, skal den regnes ut på vanlig måte for tilsvarende tjenester på avtaletiden (gjengs pris), dersom ikke denne prisen er urimelig. Er det ingen slik gjengs pris, skal forbrukeren betale det som er rimelig etter tjenestens art, omfang og utføring og tilhøva ellers.

I dette tilfellet er det ingen slik gjengs pris, og da skal jeg betale det som er rimelig etter tjenestens art, omfang og utføring og tilhøva ellers.

- Tjenestens art: advokatarbeid – men Østberg kunne ikke jussen, og kan dermed ikke kreve høy timespris – at han ikke kunne jussen, medførte også at han ikke forberedte saken godt, for han visste ikke hvilke faktiske forhold/påstandsgrunnlag som var relevante og dermed ikke hvilke bevis som var viktige å klarlegge under saksforberedelsen. Dette medfører at mye av arbeidet var unødvendig. Det kan han ikke kreve noe for. Østberg må vise hva som var nødvendig og hvorfor. Og det arbeidet som var «nødvendig», var av lavere verdi fordi han ikke kunne dette. Det taler i retning av at han skal ha en betydelig lavere timespris enn det som er vanlig.
- Omfang – saken var ikke veldig omfattende, og han har heller ikke arbeidet særlig mye med sakens juridiske sider eller faktum. Det ser vi tydelig i prosedyren – han har ikke oversikt eller innsikt i jussen, faktum eller bevisene.
- Utføring – han utførte mye arbeid som var helt unødvendig, han utførte arbeidet slett.
- Tilhøva ellers: Jeg led store tap. Det er ikke usannsynlig at jeg ville ha fått medhold i motsøksmålet dersom arbeidet var utført bedre. Det avgjørende må være risikoen/muligheten og ikke at hun kan «bevise» at hun ville ha vunnet mer, for en slik bevisbyrde vil gjøre at det blir umulig å få medhold. Det er snarere Østberg som må bevise at hun ikke hadde en god sak hva gjelder motsøksmålet, og at det derfor er usannsynlig at hun ville ha fått medhold.

I dette fall gjøres også gjeldende en motregningsinnsigelse basert på at den slette kvaliteten ved utførelsen av oppdraget har gjort at det er sannsynlig at domsresultatet kunne vært vesentlig bedre. Uansett kan jeg ikke anse min sak som forsvarlig prøvet, og vil i all fremtid måtte leve med tvil ved om min sak var bedre enn resultatet tilsier.

Tapets størrelse er knyttet til de kravpunkter som ikke ble fremmet, og de kravpunkter som jeg ikke fikk vesentlig medhold i. Dernest har jeg også lidd tap ved at jeg er blitt dømt til å betale sakskostnader til motparten.

Til tapene kommer også kostnader til forsøket på å anke saken til lagmannsrett, og til anken av avvisningen til Høyesterett.

For disse subsidiære kravene gjøres gjeldende de samme påstandsgrunnlag som for det prinsipale kravet, med tillegg som fremgår av nedenstående.

4.2.1 Nærmere om hva som er rimelig pris for oppdraget

Jeg vil i det følgende angi priser inklusive mva.

Jeg vil anføre at en god utførelse av oppdraget, av en kompetent og dyktig advokat ville kostet i størrelsesorden 200.000 til 250.000 kroner inklusive gjennomføring av rettsdagene.

Hensett til den lave kvaliteten på hans utførelse, må retten gjøre en reduksjon. Jeg anfører at en passende pris, er ikke over kr. 100.000,-.

Østberg har i sin salæroppgave estimert at hele 80% av de 250 timene før hovedforhandlingen er medgått til arbeid med hovedsøksmålet, og at 12 timer er medgått til arbeidet med omberamning. Denne prosentfordeling på 80-20% kan neppe være riktig, og retten bør se bort fra den. Under enhver omstendighet ville en kompetent advokat prioritert annerledes enn denne fordelingen skulle tyde på.

Jeg viser til at de rettslige sider av hovedsøksmålet var utredet og beskrevet i prosesskriv og ankeerklæringer fra adv. Granli, se for eksempel den første anke til lagmannsretten i oppfriskningssaken, datert 25.09.2010.

4.3 Nærmere om motregningsinnsigelsen

Det anføres at den slette kvalitet, respektive kontraktsbruddene har påført meg økonomiske tap. Ansvarsgrunnlag foreligger. Tapene er påregnelige og årsaksmessig forbundet med manglene ved Østbergs utførelse av oppdraget.

Tapene er knyttet til domsresultatet hvor jeg fikk mindre medhold enn jeg kunne ha fått. Da tapene er vesentlig større enn Østbergs krav mot meg er det ikke nødvendig å angi tapene med stor nøyaktighet.

Mitt tap knyttet til mitt krav om innbetaling av underbalanse er maksimalt ca. 90.000,-.

Mitt tap knyttet til vederlagskravet er maksimalt ca. 1 million kroner.

Mitt tap knyttet til kravet om erstatning for bortfall av inntekt, må beregnes som forskjellen mellom det faktiske resultat i selskapet, og det påregnelige normale resultat, med fradrag for eventuell avkortning i trygd.

I normal drift hadde villmarksleiren driftsinntekter på rundt 1,8 millioner, og driftskostnader på rundt 1,3 millioner, og et positivt driftsresultat på rundt 500.000 når også kontantsalg bokføres. Jeg ville imidlertid måttet knytte til meg en medarbeider til å utføre det arbeid som RD utførte tidligere, og min andel av overskuddet kunne da forventes å bli ca. 250.000,-.

Denne inntekten ville medført en avkortning i min pensjon på om lag kr.96.000,- (60% av differansen 250.000 minus folketrygdens grunnbeløp), slik at min netto inntekt etter avkortning kunne påregnes å bli rundt 150.000 i året regnet fra 2009. I tillegg til dette ville jeg hatt inntekter av å leie ut lager og kontor plass i min bolig til selskapet, på kr. 60.000,- i året.

I stedet for dette har jeg hatt underskudd, i det jeg har fortsatt å betale leie til grunneier, forsikringer, vedlikehold, osv, på ca. 130.000,- i året.

Differansen har da vært $150.000 + 60.000 + 130.000 = 340.000$ i året i perioden 2009 til medio 2014. Dette utgjør om lag 1,87 millioner kroner.

Dertil kommer at jeg har tapt muligheten til å drive leiren frem til pensjonsalder, med påregnelige årlige tap ca. 250.000 etter fradrag for avkortning i pensjon, i 8 år til, eller om lag 2 millioner.

Disse beløpene må reduseres med spart inntektsskatt. Jeg har såpass lav inntekt i utgangspunktet at det kan regnes en marginalskatt på 40% på disse beløpene, slik at spart skatt utgjør ca. 1,55 millioner. Tapet blir da etter skatt og etter avkortning av pensjon, ca 2,3 millioner kroner.

Tap knyttet til mitt krav om erstatning for urettmessige disposisjoner, dvs. RDs unnlattelse å bokføre mine innskudd, underslag av min andel av inntekten, osv., løper opp i over en million kroner etter relevante fradrag for avkortning av pensjonen. Deler av dette kravet er ikke skattbart og utløser ikke avkortning i pensjon.

Lagmannsretten i sakskostnadssaken har tilstått RD 238.000 i sakskostnader for motsøksmålet.

Påstand

Prinsipalt:

1. Turid Heidi Dammann frifinnes
2. Turid Heidi Dammann frifinnes

Subsidiært:

1. Turid Heidi Dammann frifinnes mot å betale et rimelig vederlag etter rettens skjønn
2. Turid Heidi Dammann frifinnes mot å betale et rimelig vederlag etter rettens skjønn

I begge fall:

3. Adv. Bjørn I. C. Østberg betaler til Turid Heidi Dammann sakens omkostninger

Oslo, 7. juli 2015

Turid Heidi Dammann